

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an.
Pentru țărani, preoți, învățători, mici meșteri și mici negustori: „Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 100 Lei pe an, 50 Lei pe jumătate de an 25 Lei pe un pătrar de an. — Deosebite, foile nu se dau.
Pentru străinătate: Iugoslavia, Cehoslovacia 200 Lei. — Pentru America, 200 Lei pe an, trimiși prin cec de bancă foii la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foale pentru popor | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie Trans.)

Partid Evreesc, vor Jidanii.

— Și Românii îi sfătuesc să nu-l facă. —

Gazeta Jidanilor, „Renașterea”, dela București, a întreprins o cercetare printre cetitorii săi, punându-le între altele și aceste 2 întrebări:

1. Ce cred ei, n'ar fi vremea ca să înființeze ei un „Partid politic Evreesc” în România?

2. Nu cred ei c'ar trebui să înființeze o „Școală Normală Evrească” (Școală de pregătire de învățători)?

Un profesor universitar dela București, Ilie Bărbulescu, se silește prin „Indreptarea” a lumina pe Evrei, că ar face lucru rău să înființeze „Partidul Evreesc”. — Numai că nu le spune: Ce vă trebuie vouă un partid al vostru evreesc, când puteți face parte din toate partidele noastre politice. și — le puteți ține în frâu, puteți stoarce dela toate tot ce poftiți, — (afară, bine înțeles, de Liga Apărării Naționale Creștine de sub conducerea dlui prof. A. C. Cuza, dela Iași, care are în cădelniță tămăia prea curată, de care fug fiii lui Iuda, ca și călăuzitorul lor Satana).

Tot așa cearcă dl I. Bărbulescu, a-l lumina, să nu-și facă nici Școală de învățători deosebită, când le stau la îndemână cu porți așa de largi Școlile Normale ale Statului. „Și când Inspectorii școlari (Revizori), ca și cel din Bihor, trimite dascăliță Jidancă în comună curat creștină!...” — asta a uitat dl Bărbulescu s'o spună, spre liniștire, Jidanilor.

Înțelegeți ce e de înțeles, din aceste lucruri: Jidanii se pregătesc în țara noastră, să și ridice vizirul (țeava armei) tot mai sus, să ne dea lovitură tot mai mare, și pe țărîmurile pe care până aci nu ne-au atacat! Ei vor să și facă școli de pregătire învățători, întâi pentru școlile lor evrești, iar ce nu vor putea aplica acolo, pe aceia vor cere să-l așezăm la școlile noastre, ca prin acestea să verse în sufletele copiilor țării încă din fragedă copilărie, duhul lor stricător de credință și de iubire de neam și de țară, — prefăcându-ni în „internazionali” și „liber cugetători”...

Iar prin „Partidul politic” să lupte a fi primiți ca „nașune” de sine stătătoare, de-o potrivă îndreptățiți cu nașia noastră românească.

Vedeți, buni și îndelung răbdătorilor cetitori, ce fel de nori noi, încep să se ivească la marginea zării pe cerul viitorului nostru?

Și d. Bărbulescu îi ia cu vorba pe Jidani, să n'o facă, că bine se pot ei simți și în partidele politice

românești de azi, și în Școlile Statului în toate... Pe când de-am fi cumiși și pătruși de înalta iubire de neam, pe care noi am dori-o la toți Români, — ar trebui să-i îndemnăm să-și facă și partidul, să-și facă și școlile pe cari azi nu le au! Căci prin nimic nu ar zgudui el mai cu putere și mai curând poporul nostru românesc din nepăsarea, din îndelungă-răbdarea lui, ca prin acel partid, care ar fi negreșit de o obrăznicie și de o cutezanță alevea jidovească, — în fața căreia s'ar ridica odată totuși acest neam, cu îndărăjirea și văgioșia cu care s'a ridicat împotriva atâtor alte bande de tâhari ce au cercat prin veacuri să se înstăpânească ei în casa neamului românesc, ca Turcii, Grecii, cari în și azi mîntă spada lui Ștefan și a lui Tudor Vladimirescu, cum în mîntă și Ungurii coasa lui Horia și tunurile de lemn alui Iancu. Ar veni cu o zi mai curând ziua mult dorită a curățirii acestui pământ românesc și de noua boală, de opotrivă cu un tifos exantematic, ce a dat peste noi, de boala evrească.

Lăsați-l, domnilor, să și facă și partidul lor deosebit, să lasă toți din partidele românești în cari s'au caibărit ca ploșnițe nesuferite, și după ieșirea lor, deschideți ferestrele și aerisiți-vă și în casă și în suflete, — să vă vedem odată partide alevea și curat românești!

De ce-l opriți?

Grevă la Universități.

Studentimea din toată țara este iar foarte tulburată, pentru că la București este un Profesor universitar neamț-jidan, Reiner, care a ajuns profesor fără știința și examenul de lipsă, numit numai așa de guvern după lingușeli, — și care în vremea când România căzuse sub Nemți, ținea lecții nemțești la Universitatea din București, în credință că aceea așa va rămănea pe veci. În frecările mai nou de între studenții Români și Jidani dela București, el s'a dat, firește, cu totul pe partea Jidanilor și foarte dărz contra Românilor! Câțiva studenți s'au ridicat cu bărbăție împotriva străinului cutezător. Pentru asta au fost eliminați (scosi) din toate Universitățile din țară doi fruntași ai studenților din București, între cari Președintele Studenților în Medicină C. Dănulescu! Alții au fost arestați.

De aci zarva nouă. Studenții s'au pus în grevă de 10 zile (nu mai merg la Universitate) în semn de protestare contra pedepsirii fruntașilor lor pentru un înstrănat!

Sute de studenți sunt dați afară din Căminuri, aruncați în stradă și amenințați și ei cu alungarea din Universitate. — Pentru un singur stră'n, încolțit de tinerime bună, — atâța Români curății, luați în pleznă de biciu. Parcă cei dela conducerea Universităților și din guvern, și-au pierdut ori-ce dreptă judecată!

Din „Scrisorile Studentești.”

II.

Un domn Maior a trimis studenților dela Văcărești în Ianuarie 1924 un ajutor și o scrisoare cu cuvinte bune. Tinerul Corneliu Codreanu, care altfel e și dînsul ofițer de rezervă și a luat parte în războiu la luptele grele, — a mulțumit maiorului cu următoarele șire, în care se oglindește așa de bine sufletul lui:

Pătrunde luna printre gratii...
(Domnul Maior M...)

Văcărești, 25 Ianuarie 1924.

Stimate Doamnăle Maior,
E seară! Pătrunde luna printre gratii, cu rece dulce farmec...

Ne zboară gândul înapoi pe cunoscuta scumpe drumuri... și dragi prietini ne răsăr în minte. Răcolite amintiri ne fac să retrăim în noi un scump trecut, ce o pierit...

Totuși, nu ne pare rău că suntem aici. Dacă e vorba, ca această țară să nu mai fie a Românilor, noi nu mai avem ce căuta înrînsa. Dacă este vorba ca pe sînta țărână în care ne dorm părinții, să fim noi robii și alții stăpîni, atunci mai bine aici cu mâinile legate, decît afară cu fruntea pătată.

Iar dacă uneori ne fulgeră prin ochi scînteia libertății, nu-i decît pentru a strînge în mîndă oț-lul unei spade și a porni să răpnem în dreptările lui un neam crosit!

Nouă Moldovenilor nu ne-a mai rămas decît să alegem: ori spada, ori mormântul. Mormântul pentru mișei și pentru Iași, iar spada pentru viteji!

Nu suntem un neam de mișei, deci spada este partea noastră.

(Din cântica: „Scrisori Studentești din închisoare”, tipărită de curând la „Libertatea” în Orăștie. Se vinde cu 10 Lei în folosul Fondului Studenților, pentru lupta lor. A se pune și 2 Lei taxa de mers recomandați.)

Din viața partidelor.

Congresul Partidului Național.

Pentru a da prilej și obștei mari a Partidului cu partidul dlor Iorga-Argetolanu, — dl Iuliu Maniu a conchemat pe ziua de 8 Martie Congresul (Marele fat) al Partidului, la București. Pot lua parte cu drept de vot, toți foștii Miniștri din partid, foștii Șefi de Rezort din Conziliul Dirigent, Senatorii și Deputații de azi al partidului, membrii Comitetului Central și câte 2 soli (delegați) din fiecare cerc de alegere. (Unde deputații se aleg pe județ, câte 2 soli de fiecare deputat din județ).

Prilejului re va folosi și pentru o mare desvălire a puterilor partidului, cari să fie arătate Capitalei țării.

In ajunul

Procesului Cornel Codreanu.

Cum a fost dus dela Galata la Focșani. — Bănuind că studenții o să-i facă manifestație (arătare a simțămintelor lor), poliția a spus date mincinoase despre ziua când îl vor duce pe studentul Codreanu din închisoarea dela Galata la Focșani. A venit însuși Mărzescu la Iași să chibzuiească cum să-l ducă pe Codreanu pe fariș la Focșani, ca lumea să nu-i poată arăta simțămintele, cari sunt și o osândire a Ministrului.

De aceea, în loc de Joi 12 Febr. l'au dus abia Sâmbătă 14 spre 15 Febr. noaptea, — și nu la gara din Iași, ci la gara Cucuteni. Studenții au simțit apucătura și ei stăteau prin toate gările vecine, ca ori-unde l'ar duce, să-l arate că n'a fost uitat de ei, că sufletul lor e cu el. Sâmbătă l'au scos din temnița Galata, „ferecat în lanțurile izbândeii acestui neam”, cum zice vestitorul nostru din Iași. Doi polițiști lângă el în automobilul închis al Preecturei și vre-o 20 de jandarmi într'un Camion ce mergea după automobil. La gara Cucuteni înse erau de față numărâși studenți și alți buni Români înștiințați de ei, și ei au făcut tinerului Codreanu o primire plină de căldură. Vreme de jumătate de clas cât a stat trenul în gară, studenții au cântat în

fața vagonului-arest, la a cărui ferestruță cu gratii de fer, se ivise fața lui Codreanu, „Imnul Studențesc” și alte cântece naționale. Cățătorii coborâți din vagoane, s'au alăturat la manifestație. Apoi studențimea, descoperindu și capul, cu mâna dreaptă ridicată în sus, a jurat în fața fratelui lor arestat, credință neclintită pentru sfânta luptă, a cărei un pătimitor e el... La pornirea trenului studenții au strigat: „Vrem liberarea lui Codreanu!” apoi s'a auzit din vagon un chiot, ca un „adio” venit dela cel arestat...

— In gările călelalte, manifestațiile s'au ținut lanț, — așa că sufletul neamului s'a dovedit de pe acum drept judecător al omului și a faptel lui.

— Dela Vaslui ni se scrie, că acolo toată poliția și jandarmeria era înșiruită pe drumul spre gară și în gară, totuși lume multă, și mai ales toată tinerimea, era în gară. Când trenul a sosit, mulțimea s'a înghesuit în jurul vagonului-arest aclamând pe Codreanu, iar d. Dr. Alex. Popescu, i-a urât în cuvinte insuflete, în numel Vasluienilor, sănătate și izbândă! Erau de față numeroase doamne și domnișoare și mulți intelectuali și jărani. Pe arestat nu l'au putut vedea nimenea, căci nu l'au dat voe nici să se uite pe fereastră l.

— La Focșani e febre mare. Toată lumea vorbește de Procesul Codreanu. Se spune că în lista juraților sunt și vre o 50 de Jidani! Românii buni spun, că nu se poate ca Focșanii, să se dovedească de oraș mai prejos, mai stricat din punct de vedere național, ca Bucureștii. Vor ști și ei să deosebească faptă de faptă, și nu vor fi mai prejos de București în cumpănirea dreptății!

— La marginea Focșanilor este un fel de pădurice tineră, aproape numai de nucle și ceva mai grosuță, bună de bețe, de clomege. Zilele astea ea a fost tăiată... Lumea spune că înțelepciunea ministrului Mârzescu a pus-o la cale, — ca nu cumva mulțimea ce va veni pe zilele procesului, văzând-o așa tineră și bună de ceva, să vie la gândul a se folosi de ea! — Cât de „înainte văzător” e azi acest ministru. Ce bine era de era așa prevăzător atunci, când a asmuțat pe Manciu asupra tinerimel ca s'o znopească în băta! Atunci să fi prevăzut că acea barbarie — a cărul tată sufletesc e el, ministrul, — ce urmări poate avea și s'o fi oprit. Azi n'ar avea de lucru să ducă pe fariș pe răzbnătorul tiner și să tale păduricea cea tineră... Astea-s lucrul cu cari să-si bată capul un ministru? Alte nevoi mai mari n'are țara?

Apărătorii.

— Inscrieți-vă apărătorii! —

La procesele ce se țin în fața Curții cu Jurați, poate merge ca apărător nu numai avocatul, ci ori-și-care cetățean. Căci nici Jurații nu-s advocați, ci cetățeni, cari judecă după inima lor, nu numai după litera rece a legii. — De aceea și apărător poate fi ori-care cetățean, care va vorbi acolo după inima sa, nu tot după paragrafi, cari de multe ori sunt strâmbi.

Când în Procesul cel mare studențesc, printre acuzați se aflau și 3 copii ai Ardealului nostru, iar în al 2 lea proces (Vernichescu) numai copii ai noștri din Ardeal, — peste 30 de apărătorii au alergat din tot

vechilul Regat să-l apere: advocați și cetățeni.

E rindul nostru acum, să alergăm din Ardeal și Bănat și Crișana, pentru apărarea imimosului fiu al Moldovei, care s'a primejduit grozav și a luat asupra sa suferințe nespuse de mari, ca să încerce a pune capăt volniciei nebune, criminale, a unor oameni oșzași în scaune de slujbaș obșteși, cari din acele scaune cred că au „drept” a călca în picioare libertatea personală și chiar viața cetățenilor!! Tipul volniciei sălbatece de acest fel, a fost Manciu și cei ce l'au încurajat a fi așa cum a fost!

Procesul va fi din cale-afară nu numai interesant, ci însemnat! Acolo se va zbiciul ticăloșia volniciei, care la noi în țară aproape n'are marginii! Se vor căuta vinovații pentru această volnicie, și între aceștia cel dintâi e ministrul Mârzescu însuși, a cărul instrument nenorocit a fost Manciu.

Cei-ce are ceva de spus aci, — și cine nu are?! — acolo va avea prilej a spune așa, ca să se audă de toată lumea! Codreanu este cel care, prin suferința sa mare, a băgat cuțitul în o bubă urlașă și putredă, și poate acest proces va fi începutul îndreptării!

De aceea la lucru de mare folos pentru țară și neam, se duc cei ce vor merge ca apărătorii ai lui Codreanu!

— Sfătuim pe cetitorii buni și cu inimi curate al acestor foi, să se înștiințeze mai cât mai mulți ca apărătorii ai studentului Codreanu, în procesul omorului lui Manciu!

Conducătorul acestei foi, părintele Ioan Moța, s'a înștiințat printre apărătorii din Ardeal. Să vie cu noi cât mai mulți.

Iaca cum trebuie făcută înștiințarea:

Domnului Presedinte
al Curții cu Jurați

Focșani

Subsemnatul locuitor în comuna județul Vă rog a mă înscrie între apărătorii studentului Corneliu Zelea-Codreanu, la procesul care va avea loc în sesiunea din Martie 1925.

Cu stimă

Data

Scrisorile ni-le trimiteți recomandat la Redacția „Libertatea”, căci de aici le vom trimite pe toate odată la un om de încredere din Focșani, ca să le ducă Președintelui.

Procesul aflăm că e pus pe cele dintâi zile ale sesiunii, așadar poate începe chiar în 15 Martie. De aceea înștiințările să ni-se trimită de grabă.

Cei cari se înștiințează, dacă pot să vor și duce la apărare, — dacă n'ar putea merge, va fi cel puțin scrisoarea lor acolo, ca un semn, că de-ar fi după sufletul lor, ar da cuvântul de „nevinovat” lui Codreanu, păstându-l pentru lupta națională.

Carticele lamuritoare.

„Asociația Studenților Creștini” din Iași, în vederea Procesului fruntașului lor Corneliu Codreanu, au scos de sub tipar 3 carticele cari varsă o viață și frumoasă lumină asupra luptelor tinerimel bune de azi:

1. „Scrisori Studențești din Inchiisoare”, scrise din Inchiisoarea Văcărești de Corneliu-

Zelea Codreanu, frumoase, pline de nobilă simțire românească, — așa cum le vedeți din cele 2 date de noi în „Libertatea”. El e arată așa de împede cine este Cornel Codreanu, și că ce-l împinge pe el în lupta națională acolo unde primejdia e mai mare! — 40 pagini, 10 Lei.

2. „Memoriul Studenților dela Galata” către M. S. Regele. O scrisoare cuminte și bine întemelată, trimisă Regelui, din Inchiisoarea „Galata”. Guvernul n'a lăsat ca scrisoarea să ajungă atunci la Rege. A ajuns mai târziu, ca broșură tipărită. 16 pagini, 5 Lei.

3. „Cazul Manciu”: Ucidera lui Manciu o îndoită apărare! — scris de Comitetul Asociației Studențești, arătând întâmplările ce au premers uciderei lui Manciu, volnicile nemai pomenite ale aceluia față de studențime, față de profesorii universitarii chiar, și în îndeosebi față de tinerul Codreanu, care nu l greșise cu nimic. Se arată documente, și păreri follor adevărat românești. Prețul 5 Lei.

Toate 3 se vând în folosul fondului de progandă al „Asociației Studenților Creștini”.

Cel ce cetește aceste 3 broșuri (carticele), înțelege deplin și judecă fără greș și dureroasa întâmplare cu uciderea volnicului Manciu.

Se află de vânzare și la „Libertatea” în Orăștie. Cine trimite după una sau mai multe broșuri, să adaugă peste prețul lor și 2 lei taxa de recomandare pe postă.

Trimiteți 25 Lei și veți primi, pe lângă broșuri, și o fotografie alui Codreanu, încunglurată de cuvinte scoase din scriptură și din literatura națională cea mai românească.

Din America.

Din scrisoarea unei abonate a noastre din America, scoatem următoarea noutate ciudată:

„In 24 Ianuarie a fost pe aici întunecime de soare dela 7 și jumătate dimineața până la 9 și trei sferturi. Cerul era senin, totuși soarele se vedea numai ca o secere pe o pată mare întunecată. (Vă trimis aci fotografia dată de folle de aici. — O vom da și noi în „Foala Interesantă”. Red. „Lib.”). Pe pământ era întunec cāt de bine. Numai atunci am priceput deplin marea chemare pe care o are în rosturile lumii soarele.

Toată lumea leșise afară în curte ori în uliți, ca să vadă rara arătare cerească.

Dar ce isteț s'au știut folosi de asta oamenii răi! Până lumea era afară, — și vedenia a ținut mult, peste 2 clasuri, — până atunci mișeii și răii societății, s'au furisat prin casele goale și le-au cules toate lucrurile scumpe scutiți de întunerecul de ziă mare!.. Puteau trece pe dinaintea celor păgubiți, să le zică și „mulțam”, că acela era toți, cu copii cu slujnici cu tot, cu ochii pe cer, nu aci pe pământ după hoști! Ușora le-au furat și ce aveau prin buzunare, că ei, stând cu gura căscată la cer, nu se mai gândeau și la buzunare...

— Dar acolo pe-acasă, oare până când vom mai suferi atâta

dela liftele păgâne? Doresc și eu, ca și noi Americanii toți, tinerilor studenți, cari au îndurat atâtea dela liftele păgâne, ca D-zeu să le ajute să și împlinească scopul cel mare spre care năzuiesc, și care e scopul întregului nostru neam oropsit.

Salomia Baciu
(din Vinerea) azi în Cleveland.

SCRISORI

Povestea unei fetițe de 10 ani, care cunoaște pe Jidani.

— Din Lomnina —

Die Redactori! Până de curând eu de multe ori mă miram, cum să prigonești pe cineva care îți spune că n'are nici o vină, — așa cum spun și-ți „dovedesc” Jidani dela noi, că ei sunt fără vină. Nu urmăream cu destulă luare aminte munca lor cea dusă din ascuns și nu vedeam răul cel mare ce ne păștea, cum și azi ne paște, din urmă. De-o vreme mi s'au deschis ochii, țin în privire pe Jidani și Jidaniții dela noi, — și vai cum mi s'a răzvrătit sufletul văzând faptele lor vrășmașe nouă, și cum îmi pare de rău că nu mai sunt flăcău să merg și eu să lupt alături de studenții noștri buni!

Iaca, de pildă, ce văd aci în cumuna noastră. Inspectoratul școlar ne a blagoslovit cu o dascăliță unguroancă cu cap de jidovcancă.

La școală umblă și o fetiță de 10 ani, crescută din o familie românească cu suflet sănătos, care auzind, se vede, dela băieți mai mari ce umblă la școală la oraș, sau dela alte persoane bune Române, despre luptele Studenților, e și ea, așa mistică, cu totul pe partea studenților. A învățat „Imnul Studențesc” și-l mai cântă câte-odată, prin curtea școlii, sau, în pauză și în școală, de se miră celalalți copii de cântarea asta „nouă”, care se vără așa de plăcut și în sufletele lor!

Ca să înțelegeți aprinderă din acest suflet de copil, aflați că și familia ei a fost în vremea războiului în pribegie și a gustat din paharul amar al suferințelor, împreună cu mititellii săi, și azi toți ard de dorul de a aduce D-zeu o răsplată acestui neam evresc păcătos, care el ne-a prilejit și nouă cele mai multe din marile suferințe din anul războiului!

În numita școală sunt însă și câțiva pui de Jidani și acela s'au plâns dascăliței unguroancă cu suflet de jidancă, că fetița asta, și și alți copii după ea, prea le spun cine mi-s ei și-i fac urgisii înaintea tuturor. Și dascălița nu perde nici un prilej să nu certe și să prigonească pe copila ce prea iute a înțeles glasul vremilor de azi și a luat în sufletul său suflet din ai studenților.

Într'o zi am aflat-o scriind pe o bucată de hârtie niște versuri, auzite, se vede, dela cineva ori mai drese și de ea. I'am luat hârtița și iaca ce am citit pe ea:

Frunză verde de neghină
Țara de Jidani ni-i plină,
Frunzulița foarte lată
Să te vad țară scăpată
De străini și de jidani
Și de celalalți dușmani!
Nu-i floare ca măgheranul
Nici păcătos ca Jidanul,
Romănu bun de inimă
Prea rabdă lifta păgână,
Pe când după fapta lor
Pentru bunul nest popor
N'ar fi păcat, zău așa,
De perciuni a-i spânzura..

M'am mirat de simțămintele ce clocotesc în inimăta asta tineră și mi s'a luminat în suflet, văzând și în aceste versuri, învățat de un copil, te miri dela cine, — glasul viitorului! Și acel glas ne spune că — copilul nostru nu vrea să mai trăiască zilele umilate ale noastre. Dumnezeu îl va lumina să afle calea, pe care urmând, să vadă această țară așa de curată și fericită cum noi, cu conducătorii de azi ai ei, nu o putem vedea! Ce rău îmi pare că nu mai sunt așa tineri, să lupt alături de buna studenție de azi chezeșia viitorului mai bun de mâne!

Privitor.

Pentru Studenții prigonți

Credeam că după liberarea studenților arestați, fără vină, la Galata, pentru cari cetățerii au trimis ca dreaptă prețuire, frumoase ajutoare, — am putea închiide rubrici, asta a cererii de sprijinire... Dar să pare că ni-l dat 'o ținem încă multă vreme deschisă, — atâta, cât cel mai bun dintre studenții nostri vor fi, cum sunt azi, ținuți în pleazna biciului celor dela cărna țării. Și biciul guvernului e neîndurat și fără minte. Abia văzurăm liberi pe studenții dela Văcărești, veniți la rând cei dela Galata; și încă până aceștia erau în închisoare, fură azviriiți, de 10 Decembrie, peste 30 studenți în arestul din Cluj și ținuți acolo de sfintele sărbători. — Acum avem alt rând: Cei dați afară din Căminuri și Cantine și porunciți să plece din oraș, — fără să i întrebze cineva, de au cu ce trăi afară în oraș, sau cu ce merge acasă?..

Pentru ajutorarea tuturor, îngrijește Comitetul dela Iași al „Asociației Studenților Creștini”. Cei cari vă simțiți mișcați în inima voastră de prigonirile pe cari studenții le îndură cu nobilă mândrie, — binevoșii a urma cu trimiterea de ajutoare. Războiul nu e terminat. Lipsurile luptătorilor sunt multe și mari, ci fiind ei copiii nostri cel mai bun, să nu i uităm, să le arătăm dragostea noastră prin ajutoarele ce le punem la îndemână, ca să nu cadă înfrânți dureros de boala noastră cea mare: sărăcia lor și de nepăsarea noastră..

Temnițele, pentru cari s'au trimis până acum banii, nu s'au golit de studenți... Acolo e conducătorul cel mai recunoscut al lor: Corneliu Z. Codreanu, care deși e terminat și ar fi putut începe a lucra pentru sine ca avocat, nu s'a putut despărți de studenție și s'a înscris la „Doctorat” în drept, la Iași, pentru a rămânea mai departe între tinerimea luptătoare. Ca o urmare a acestei voințe a sale, ajunse acolo unde e: în temniță de nou. Și, de ce n'am spune-o?, ca să nu fie silit a mânca lătura ce se dă robilor, îl ajută colegii săi din ajutoarele ce li se trimit de obște bună a neamului. Și aproape totdeauna mai e unul-doi studenți închiși la Iași, la București, ori alurea...

Iar acum sunt sute, multe sute, de studenți buni, dar săraci, dați afară din Căminele și Cantinele dela Iași, și dela București, cari trebuie să trăiască în oraș „din al lor”. — Iar „al lor” e atâta, cât nimic, căci nu de bogății s'au rugat să fie primiți în Cămin... Și dacă, cu gând la sărăcia lor, mai mari le-au cerut la pădare de soții lor cel mai bun, și ei n'au făcut-o, — au fost izgoniți din Cămine... Aceștia au trebuință de mari ajutoare,

ca să nu cadă înfrânți de lipsă, în cinștita lor luptă.

De aceea rugăm pe cetitori să urmeze a ne trimite ajutoare cât mai însemnate pentru studenții prigonți pentru credința lor cea mare față de neam și nesupunere poruncilor ce le vin dinăntunec, dela Jidani! Noi punem banii la îndemână Comitetului lor dela Iași, care i dă acolo, unde e nevoia mai mare! — Ce nu le trebuie pentru ajutoare de neîncungurat, trec ei înșiși la Fondul de zidire al Casei Studențești, a cărei temelii au de gând să le pună acum în primăvară.

Iată ce ajutoare am mai primit pentru ei, dela cea din urmă dare de seamă (din Nr. 8 al „Libertății”):

Din Crăciunești (p. Băița, jud. Hunedoara) ne-a trimis dl Iacob Petru Lei 400 pentru ajutorarea studenților cari au suferit în închisoare și a celor acum prigonți, spunând că i-a primit dela locuitorii din comună „pentru iubii studenți închiși pe la Văcărești și Galata. Dumnezeu să le ajute în căile naționale!” Au dăruit:

Sever Husar 25 lei; — Câte 20 lei: Gheorghe Mihoc, Boticiu Lazar, Resiga Teodor, Văd. Iohana Pop, Ioșif Radu, Josan Mihai, Azarie Floria; — Câte 15 lei: Muntean George, sergent, Aisler Iohan, Ursă Avram. — Câte 10 lei: Mărioara Mihoc, Iacob Petru, Motocia Nicolae, Preian Șandor, George Morariu, George Tomescu, Sabin Groza, Butaci Gligor, Nistor Ion, Ion Jula; — Câte 5 lei: Butaci Ion, Dragan Lazar, Muntean Lazar, Lupăș Petru, Iacob Gosti, Iacob Nicolae, Poenari Nicolae, Jula Nistor, Iacob George, Aisler Ivan, Muntean Traian, Muntean Gligor, Lazar Viorel; — Nic. Jula 2 lei:

Din Bogata-Olt (p. Hoghiz, jud. Târnava-Mare) ne-a trimis fratele Bucur Ștan, plugar, 520 Lei, scriind:

„Trimit această sumă primită dela sătenii din Bogata, pentru studenții ce suferă temniță. Dumnezeu să le dea sănătate și să-i povățuiască pe calea cea folositoare neamului românesc!”

— Marina lui Ioan Corlățan din comuna Mănăstirea Humorului (posta Gura Humorului, Bucovina) ne-a trimis 50 Lei ajutor pentru Familia Gârneață, pentru care are multă simțăminte și prețuire.

Din Dubos (p. Tormac, Băvat) ne-a trimis fratele George Chiodan, șeful postului de „Fașcia Națională” 115 Lei primiți dela săteni pentru frații nostri studenți ce au fost arestați la Galata și alurea. Au dăruit:

Câte 10 lei: Gheorghe Chiodan, Ana Chiodan, Chera Craic, Pavel Gârliștian, Denisie Samuilă, Ioan Floria, Traiță Floria, Ioan Roșu, croitor, Ioan Neda, Carolina Neda, Moise Băcilă; și Ioan Samuilă 5 lei.

— Ioan Ardean din Rapoltumare a trimis 20 Lei; — Dumitru Oancea din Georginilor-de-Jos 20 Lei; — Simion Menț din Chișinău, 5 Lei.

Meseriași înțelegători.

În Dobroa (j. Hunedoara) s'a ținut de curând adunarea generală a Meseriașilor Români. Cinstiții nostri frați Meseriași și Negustorii români ce erau de față, și-au adus aminte de cei cari luptă mai gata de jerfă ca ori-cine dintre noi, tocmai pentru interesele Meseriașilor și Comerciașilor Români, dorind a curăți țara de primejdioșii lor concurenți (și anume concurenții necinstiți!) cari sunt Evreii, — și la cuvântul unuia dintre cei de față s'au adunat în dată 410 Lei, pe cari ni i-au trimis pentru Studenții dela Iași, cu o adresă iscălită de dl G. Musteșiu ca

președinte și dl A. Niștor, comerciant, secretar. Au dăruit:

Ilie Cădea, 40 lei; Ștefan Bontu, 40 lei; Oancea Nicolae, 25 lei; — Câte 20 lei: George Iuga, Nicolae Țigu, Mihail Sime-dre, Chinda Nicolae, Mădădy Arpad, Kolozsvary Arpad, Burza Ștefan, Hagă Ioan, Bencsik Sigismund, Selistean Ioan, Igna & Șerb, George Musteșiu, Adam Niștor, com. — Câte 10 lei: Rosdolski Longin, Nandra Ioan, Oprean Ioan, Nandra Adam și Toma Nistor 5 Lei.

Din Daneș (j. Târnava-Mare) ne-a trimis vrednicul d. Director școlar Pompiliu E. Constantin, 455 Lei, primiți dela: „Vecinătatea Nr. 1.” a bărbaiților de acolo, care a hotărât în Adunarea generală să dea 300 Lei pentru trebuințele studenților dela Iași, în deosebi pentru Fondul Căminului lor; — dl Nic. Tilișca Nr. 64 a dăruit 100 Lei, I. Florea Nr. 145, 25 Lei; N. Constantin Nr. 59, 20 Lei; Ilie Uree 10 Lei, — dorind tinerilor noroc și spor.

— Orfanul Vasile Opreșor, măeștru începător din Blaj (str. Moldovănuș) ne trimite 12 Lei din puștii său, scriindu-ne:

„Auzind glasul dv. trimit și eu câteva cărămizi pentru Căminul studențesc, căci eu nu iubesc pe Jidani, ci pe luptătorii, Cel ce îi iubeste pe aceia, nu e Român!”

De tot azi: Lei 1.807.—

NOUȚĂȚI

Mare neorocire s'a petrecut săptămâna trecută la Londra. O comisie de ofițeri români mersese pentru a lua în samă aeroplanul comandat de România la o fabrică de acolo. Maiorul aviator (zburător) român Stănescu urcase pe un aeroplan și a început a zbura cu el, pentru a-l proba. Dar când mașina era la înălțime de 1000 metri, s'a stricat ceva la ea, și nefericitul ofițer s'a prăbușit din văzduh, sfărâmându-se tot și el și mașina. E vorba să nu mai fie primite aeroplanele acelei fabrici.

Recrutările tinerilor clasei 1925 din județul Hunedoarei se vor ținea în zilele următoare:

Dela 1—11 Martie în Petroșeni; 13—14 Pui; 15—19 Hațeg; 21—24 Hunedoara; 25—26 Col. Simeria; 27—30 Deva; 31—3 April IIIA; 5—6 Cugir; 7—14 Orăștie. Zilele 15 și dela 22 până în 30 Aprilie, sunt zile rezervate pentru toți căror consiliul de Recrutare le-a acordat termen pentru completarea actelor de dispensă, amânări, etc. în Orăștie.

PASTA SAU PRAF DE DINȚI CHLORODONT,
EXTRACT DE APA DE GURĂ CHLORODONT.

(242) 5—20

Reuniunea de cântări „Lira” din Cugir invită la producțiunea artistică urmată de dans, ce o va aranja Duminecă, în 1 Martie 1925 (la lasarea de brânză, în localurile casinoului Uzinelor de fier ale Statului, din Cugir. Corul, sub conducerea dlui I. Măcarie. Venitul curat pentru sporirea Fondului Reuniunii și pentru alte scopuri culturale.

Nou avocat român în Cluj. Aduc la cunoștința on. public, că mi-am deschis biroul advocațial în Cluj, strada Memorandului Nr. 10, etaj I. (300) 1—2
Dr. Valeriu Olariu, adv.

Direcțiunea Școlii Medii de Băieți și Fete din Hațeg mulțumește și pe această cale „Reuniunii Femeilor Române din Hațeg” pentru ajutorul de 5.600 Lei, primit dela seratele de ceaiu, dăruirii pentru ajutorarea

elevilor lipsiți de mijloace dela această Școală. Dorim Reuniunii izbândă deplină în munca ce depune pentru ajutorarea fiilor neamului românesc.”

— Prin spălarea cu veritabilul „Spirt Diana” ne facem mușchii mai elastici și-i oțelim. (278 IV) 4—

Titlu de ziar luat pe nedrept. Dl Emil D. B. Vasiliu, fost avocat în Cluj, acum în București, a scos la Cluj, în 1923 și 1924, precum știm, ziarul „Idea Națională”, numire care nu are drept s'o folosească altă foale timp de 10 ani, — nici după ce a încetat cea care a avut-o mai înainte. Mutându-se la București, a întrerupt vremelnice apariția (tipărirea) folii...

Dl Vasiliu ne arată că, mai nou, a început să apară (să se tipărească) la Râmnic-Vâlcea o gazetă luând numele folii dsale „Idea Națională”. Roagă pe cei ce au cunoscut revista dsale dela Cluj, să nu o creadă a fi acum aceea ce apare la Râmnic-Vâlcea. Pentru împrumutarea fără drept a titlului, dl Vasiliu a cerut întreprinderea judecătoriei.

Vrei să cunoști pe Manciū?

Cumpăra-ți „Calendarul Național” pe 1925 și acolo îl vezi și pe el și pe câțiva studenți, din cei bătuți de el!

Se află la „Libertatea”:

„Care este Crima?” studiu strălucit scris de dna avocat Henrieta Gavrilăscu din Tg.-Ocna, asupra nenorocirei dela Iași cu omorârea lui Manciū. Prețul: franco recomandat 13 Lei.

Ce fac neamurile lui Marmorosch-Blank?

Ziarul „Viitorul” din București face o descoperire mult grăitoare: El scoate la iveală că Aristide Blank, care e capul și fala Băncii Marmorosch-Blank din București, scurtă statul la plata dărilor rînduite de lege. A-nume, după legile de azi, tot omul care are mai multe feluri de venituri, unul din negoș, altul din pământ, al treilea din chiria caselor ori din acțiile de bancă, sau de ori-ce alt fel, — plătește odată dare după fiecare din aceste soiuri de venituri, deosebit, — și apoi o dare pe de-asupra, zisă după „venitul global”, adică adunând toate felurile de venituri la un loc, — după acestea țară dă o anumită dare.

Ei, bine, jupun Aristide-Blank a plătit darea pentru venitele de temele, dar la global nu s'a înștilințat, spunând că el nu are decât un solu de venit, cel din averea băgată în bancă, și așa ne-având „mai multe” feluri de venit, nu ar avea ce aduna la oaltă ca să alba și dare de „venit global”.

Adecă s'a făcut omul că nu înțelege bine. El așa înțelege legea. Și plătește dare de venit cam un milion pe an, — după care darea la „global” negreșit face și ea câteva sute de mil. Pe acestea sărăcuțul Aristide, le-ar face uitate.

Vezi cât de coloduhul jidovesc în el. Nu e sănătos de nu umblă nițel cu șoldu. Să știe că i-a rămas în pungă macar un ban ce era după dreptate să-l dea altuia, cu atâta el e mai fericit. Poate că așa e mai plăcut lui Iehova cel din Talmud.

Și totuși mulți Români, cât de cât „șabăș-golmi”, nu se pot despărți de compania acestor capi ai celei mai respingătoare nații.

„ALBINA“ institut de credit și de economii, SIBIU

Dela Perceptorat. Darsa pe cifra afacerilor pe luna Ianuarie se varsă la Perceptoratul Orăștie:

In ziua de 5 Martie 1925, cei al căror nume începe cu una din literele: A. B. C. In 6 Martie D. E. F. G., In 7 Martie H. I. K. L., In 9 Martie M. N. O. P., In 10 Martie R. S. T., In 11 Martie U. V. Z., In 12 Martie Societățile.

Impozitul de 4% după angajații până la 10 Martie 1925.

Înștiințare.

Subscribul fac cunoscut că am dat în judecată pe Bela Austerlitz, tinăr fără ocupație din Orăștie, pentru că în noaptea de 17 Februarie pe la ora 10, eșind eu în curte și mergând să caut ceva în pivniță, când am aprins chibritul am văzut acolo pe numitul Bela Austerlitz intrat și ascuns cu gânduri rele, și care când m'a văzut a sărit la mine 'n pept, m'a împins în laturi cu puterea celui spărtat, și apoi a fugit chemând cu poliția el a fost arestat. L'am dat în judecată ca pe răufăcător.

Ion Kromech, comerciant ambulant, Orăștie.

O casă de vânzare în Orăștie str. Andrei Bârsan Nr. 9 B, stând din 1 cameră și o bucătărie. (301) 1-1

Coafor de dame.

In frizeria Wachel, Orăștie, str. Regală 5, se află și coafor pentru dame, *vopsit de păr, Manicură și Pedicură.* (280) 2-2

Fată cu pregătire de fotograf

caută loc la fotograf în județul Hunedoara. Are praxă de 3 ani. Adresa la foaie. (0) 1-1

PEȘTE SĂRAT

să află de vânzare în Orăștie la subscribul:

Manole Săcui (308) 1-2 Orăștie, str. Cloșca Nr. 2

Fată de țaran, pricepută la sat și la oraș, sănătoasă, muncitoare, din familie bună, 22 ani, — dorește căsătoria cu meșter sau țaran harnic. Adresa la foaie. (309) 1-2

Pământ de vânzare. In hotarul Orăștiei, pe „Dealul Pemului“, am trei jugăre arător, — 4 jugăre fânaj și pomi, in „VII“, — de vânzare. A se adresa la subscribul:

Avram Bâldea (530) 1-1 econom, Beriu, Nr. 120

Casă de vânzare. In Ghelaru (Jud. Hunedoara) este de vânzare din mână liberă o casă cu etaj, având și local de prăvălie și drept de cărciumă, și locuință. Informații la: **Leopold Hersch** (305) 1-3 Hunedoara

Licitare de batoză. O batoză de 1100 mm. fabricat „Első Magyar“, in stare bună, doba 'n gloanțe, cu curelele ei toate, — se licitează din mână liberă, in ziua de 3 Martie, in Orăștie, la d. Schulz (lângă Moara Cetății). Prețul strigării 50.000 lei. (303) 1-1

Activa	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1924.	Pasiva	
Cassa în numerar	9,903.333 89	Capital societar	25,000.000 —
Bonuri la Bănci	30,172.051 38	Fondul general de rezervă	13,500 000 —
Monete	515.401 70	Fondul special de rezervă	1,583.742 96
Camblii	91.596 297 60	Rez. ptru creanțe dubioase	5 000.000 —
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	42,250 906 36	Fondul de gar al scrisur. fonc.	280 000 —
Impr. ipotecare în scrisuri fonciare.	1,212 262 88	Fondul „Partenie Cosma“	157 950 —
Avansuri pe efecte publice	77 818 50	Fondul de pensuni al funcționarilor instit.	4,257.950 —
Credite de Cont-Curent	225 580.156 01	Scrisuri fonc. 5% în coroaie în circulație	800 000 —
Casa de Institutului și alte realități	3,561.767 39	Scrisuri fonc. 4%, % în cor. în circulație	200 000 —
Efecte publice	8 564 603 93	Scrisuri fonc. eșite la sorți în circulație	909 500 —
Acțiuni diverse	28,725 310 —	Depozit spre fructificare	259,837 817 45
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	288 000 —	Depozit în Con-Curent	47 772 300 65
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor Mobiliarul amortizat	1,617 850 —	Reescont la Banca Națională	36 201.000 —
Diverse conturi-debitoare	503 671 70	Glururi la Banca Națională	13,305 000 —
		Imprumut pe gaj de efecte la Banca Națională	1,116 000 —
		Ordine de plată	7 459 378 53
		Dispozițiuni Americane	8,308 692 60
		Dividendă neridicată	248.458 —
		Diverse conturi creditoare	1,238 258 82
		Interese transitoare anticipate pe 1925	6,579 202 05
		Profit curat	10,814 180 28
			444,569 431 34

Conturi de ordine:

Efecte în gaj	280,581 927 44
Efecte în depozit	19,400 844 55
Cauțiuni și Garanții	8,473 875 —
Debitori de Cauț și Garanții	11 065 400 —
Diversi Ef în Comis și Gaj	16,450 606 25
Debit. de Efec. spre incasso	1,318 574 19
Efecte spre incasso	1,159 327 60
	338 450 555 03
	783,019 986 37

Conturi de ordine:

Depozenți de efecte în gaj	280,581 927 44
Depon. de efecte în depozit	19,400 844 55
Diversi Cauți și Garanții	8 473 875 —
Cauțiuni și Garanții	11,065.400 —
Efecte în Comisiune și Gaj	16,450 606 25
Dep. de efecte spre incasso	2,477 901 79
	338,450 555 03
	783,019,986 37

Sibiu, la 31 Decembrie 1924.

I. Vătășianu, m. p., director general. Const. Popp, m. p. dir. executiv. I. Rebegea, m. p. șefcontabil și expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIUNE:
 Dr. Beu, m. p., prez. Lapedatu, m. p. Dr. Comșa, m. p. Dr. Stroia, m. p. Dr. G. Popoviciu, m. p. Dr. Bologa, m. p. Dr. Laurențiu Pop, m. p. Branșce, m. p. G. Dima, m. p. Dr. I. Lupaș, m. p. Dr. L. Borcea, m. p. N. Togan, m. p. Revăzut și aflat în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, la 15 Februarie 1925.

(302) 1-1

COMITETUL DE CENSORI:

Matei Voileanu, m. p., prezident. T. V. Păcățianu, m. p. Dr. Nicolae Schiau, m. p. Emil Verzariu, m. p.

Moară cu gaz,

e de vânzare sau de dat în c. rândă la: (307) 1-1

Ioan Radu

com. Bulturi (posta Hunedoara)

De vânzare:

Patru garnituri dormitoare (foarte solide și bune); diferite mobile, tablouri, covoare, vase, diferite lucruri de casă, și o bundă în stare foarte bună.

Cei ce doresc să cumpere, să se adreseze la: Ocolul Silvic, Orăștie, str. Pricazului. (281) 8-3

Casă de vânzare 3-3 (265)

in Orăștie, strada Cloșca (Zăvoiu) Nr. 18, — stând din 3 camere, bucătărie, pivniță, șură, grajd. Informații la: **Sergentul Achim Fodor** la **Politia de stat Mediaș** ori la: **Opreana Lazar**, Orăștie str. Cogălniceanu (Grădinar) Nr. 12.

2 învățacei pentru comerț

se caută pentru prăvălia mixtă, manufactură și băcănie, alui **GEORGE BACIU** în **ORLAT** (jud. Sibiu); se preferă băeți cu creștere bună, având și clase liceale sau civile, oferindu-le eu condițiuni favorabile. (290) 2-2

De vânzare: (271) 3-3

O vite, de jumătate jugher, — și o jelnă cu pomi, aflătoare în hotarul vilor, un șert de jugher de mare. — Informații: Orăștie, str. Vlahuță (f. Posta veche) Nr. 6. — Tot acolo găsește loc o **bucătăreasă** cu plată bună.

Dentist Dr. S. Seidner de consultații în ORĂȘTIE, Piața Aurel Vlaicu 7 (la etaj, deasupra prăvăliei Ioan Rob). — **Plombe.** — **Scoatere de dinți,** îndră durere. — **Regulare de dinți.** Punere de danturi. (194) 2-10

Angajăm imediat, un băiat isteț ca:

Practicant la Comerțul de Lemne!

Vor fi preferați aceia, cari au absolvat 3-4 clase Liceale.

A se adresa la:

„Banca Ardeleana & Co.“ Orăștie. (306) Depozitul de Lemne, Țigă, Ciment și Trestie. 1-2

Vite de vie cu rădăcină, pomi altoiți și semințe pentru grădinar. Recomandăm on. Public, ca înainte de a face comanda, să se adreseze cu toate încrederea către casa noastră. La cerere, catalog gratis (223) 8-8 **FRAȚII BUTARIU,** Pepinieră de vite altoite, pomi și semințe Ghioroc, jud. Arad.

O mașină de îmblătit cu sbori, 6 H. P. e de vânzare în comuna **VEȚEL** (p. Brănișca, j. Hunedoara). Proprietarul e **Teodor Stanoiu** din com. **Ghelaru** (lângă Hunedoara). Prețul după învoială. (291) 2-2

Vinuri speciale din „Podgoria Arad“ precum și **rachtu de drojii, comind, prune și cognac** din vin, expediază cu prețul de zi. (224) 7-8 **FRAȚII BUTARIU,** Proprietari de vil, Ghioroc, j. Arad.

Casă de vânzare, stând din 2 camere, pivniță, fântână în curte, și o casă mai veche la curte, — șoproaze, grajd, in Orăștie, str. Lungă 19, — e de vânzare din mână liberă. Informații în casă. (279) 3-3

O mașină de îmblătit purtată cu locomobil cu abor de 6 H. P., — și un motor de benzină de 12 H. P., puțin folosite, in stare foarte bună, — sunt de vânzare la subscribul: (298) 2-4 **PETRU ADAM** Albaluții, str. Mărășești 27.

Doi învățacei se primesc în prăvălia de tot felul de mărfuri en gros și detalii, a subscribului: (257) 4-8

PETRU BÂRSAN, comerciant, Bozovici (j. Car.-Sev.)

Pistrui și alunele se pot îndepărta prin folosința cremei și săpunului „VIOLA“. Se cumpără la **Farmacia Weiss** Timișoara j. Piața Unirei Nr. 23. (193) 12-25